

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n
of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year \$2.00 Outside U.S. & Europe:
half year 1.00 per year \$3.00
single copy .05

ЗАПОН. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і субота,
а також
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Підписки:
на рік..... \$2.00 Канада і Європа:
на пів року 1.00 на рік..... \$3.00
поод. екз. .05 на пів року 1.50

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

РІК XXII.

Джерзі Сіті, Н. Дж., субота 19-го грудня 1914.

Ч. 90.

131

VOL. XXII.

Jersey City, N. J., Saturday, December 19, 1914.

N. 90.

НАПАД НІМЕЦЬКИХ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ НА АНГЛІЮ.

Великі перемоги Німців і Австрійців в Росії.

Австрійська армія випирає Москалів з Галичини.

ВИСЛІДКА КАЛЕНДАРІВ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Отрим повідомляємо, що календарі
готові і вислідка вже розпочалась.

Звертаємо увагу місцевих урядників
відділів У. Н. Союзу, що календарі для
членів вислідаєсь сейчас по надісланню
розмету за місяць грудень. Кожен від-
діл одержить таке число календарів,
скільки вносить стан членів з кінцем
місяця грудня.

Джерзі Сіті, 15. грудня, 1914 р.

Головний Уряд У. Н. Союзу.

НАПАД НІМЕЦЬКИХ ВОЄННИХ КО- РАБЛІВ НА АНГЛІЮ.

ЛОНДОН, 16. грудня. — Перший
раз від соток літ вдарив на Англію за-
граничний неприятель.

Кілька ескадр німецьких ескадр
дистало ся останньої ночі серед мраки
недалеко східного берега Англії і
авернуло свої гармати проти Англії.

Як тільки засвітило, зачали Німці
бомбардувати три важні англійські у-
кріплені надморські міста: Гартлпул,
Вітбі і Скарборо.

Найбільше потерпіло місто Гартл-
пул. На Гартлпул стріляло два великі
і один менший кружак і в тім місті
було найбільше жертв у людях.

Страти в людях виносять в Гартлпул
— 55 убитих і 115 ранених.

З Гартлпул доносять сюди, що Нім-
ці, як відбили від англійського бере-
га, кидали підводні міни в море, аби
англійські кораблі не могли виступити
за ними в бою.

В містах Скарборо і Вітбі, які о-
стрілювало тільки два німецькі кру-
жаки, побили в людях далеко менше ніж
в Гартлпул. Між убитими і раненими є
також жінки і діти.

В усіх трох містах німецькі гарма-
ти кулі парочили багато шкоди. Ушкоди-
ли три церкви; підпалили газівню в
Гартлпул і знищили монастир у Вітбі.
Крім того потерпіло багато приватних
домів.

По тім знищенню німецькі воєнні ко-
раблі відіхали домі і англійська фльо-
та, котра зараз кинула ся до погоні, не
могла вже їх догони.

Сей сміливий напад німецької флоти
на Англію викликав перестрах серед ці-
лого населення держави, а особливо в
столиці Лондоні повстало велике зане-
покоє. Коли з півночі почали туди
з'їздити ся втікачі з портових міст схід-
ного берега.

Населення бачило, що занепокоє ад-
міраліції, бундівне береги Англії є ціл-
ком забезпечені, не дає певної запору-
ки на се. Ані воєнна флота ані під-
водні міни не здержали Німців перед
їх відважним кроком. Як Німці власти-
во означили патрулю і підводні міни —
є загрозою, яку годі розв'язати.

ЛОНДОН, 17. грудня. — Німецькі
воєнні кораблі, що вдарили були на Ан-
глію, оскільки досі звісно, віддали до-
мів неушкоджені.

БЕРЛІН (через Амстердам і Лон-
дон), 17. грудня. — Урядова оповістка,
яку нині видано, подє:

Частина нашої морської воєнної
флоти напала на східне побережжя Ан-
галії і бомбардувала дня 16. с. м. рано
англійські укріплені надбережні міста
в Скарборо і Гартлпул.

Щодо дальшого німецького ходу сеї
акції покищо не можна дати жадних ін-
формацій.

Німецькі газети з великим призна-
нем висловлюють ся про сміливу випра-
ву німецьких воєнних кораблів на Ан-
глію.

ТРИ АНГЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ ПОТО- НУЛИ.

САВТ ШІЛДІС, Англія, 17. груд-
ня. — Три кораблі, з тих один відай
був пасажирський, потонули, наїхавши
останньої ночі на підводні міни коло
східного берега Англії, недалеко при-
стані, які вчора рано бомбардували
німецькі воєнні кораблі. Се міни імові-
рно заложили німецькі моряки, коли від-
їздили домів по бомбардуванню англій-
ських прибережних міст.

Досі відано ся ствердити назву ли-
ше одного затопленого англійського ко-
рабля. Се є корабель „Естервотер“.
Допитавши осіб з його залоги пдало ся
вратувати, а сім загинуло. Страт на ли-
ших кораблях досі не стверджено, але
оповідають, що з пасажирського кораб-
ля врятувала ся і залога і пасажирки,
бо з других кораблів бачено, як вони
кидали ся до човнів.

Управа воєнної флоти (адміралі-
ція) оголосила, що всяка мореплава
здовж східного берега Англії від Нью-
кестел на полудне аж до Флемборо Гед
здержана на необмежений час.

СКАРБОРО, Англія, 17. грудня. —
Корабель „Княгиня Ольга“, який ви-
брав ся був в дорогу до Шотландії (пів-
нічної Англії), наїхав на міну і під-
шов під воду. Залога корабля, яка ви-
носила 18 осіб, врятувала ся човнами.

Війна з Росією.

ПОБІДИ АВСТРІЙЦІВ У ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 17. груд-
ня. — Австрійський генеральний штаб
оголошує:

„Найновіші вісті з поля бою доно-
сять, що опір головної російської армії
цілковито зломаний. По поразенню ро-
сійського лівого крила в кількадевній
битві коло Ліманови, вибороли наші со-
юзники перемогу коло Лодзі.

„Москалів приневолено до соромної
утечі над рікою Бзурою.

„Загрозені нашим походом через
Карпати, почали Москалі цофати ся на
цілій лінії і тоді приходило до завязих
борб із задною стороною.

„Наші війська нападають дальше на
ліній Гродно—Заклічин, а танок і на
інших точках на фронті почали ми по-
гоню“.

ВАШИНГТОН, 17. грудня. — Ав-
стрійсько-угорська амбасада дістала з
Відня таку телеграму:

„Удар нашої армії в західній Гали-
чині спонував ворога до уступлення, а на-

віть захитав його становищем в полу-
днєвій Польщі. Наші побідносні війська,
які гонили за ворогом без упину по за-
хідній Галичині, наперли на нього з по-
лудня аж до ліній Ясло—Райборот і взя-
ли в останніх днях 31.000 Москалів в
полон“.

ВІДЕНЬ, 17. грудня. — Австрійці
заняли знова Бохню, що лежить 25 миль
на схід від Кракова. Наші війська сто-
ять тепер 60 миль на захід від Переми-
шля. Ворог подаєть ся в зад на цілій лі-
нії, як в Галичині так і в полуднєвій
Польщі. Коло Лісна, Керна, Ясла і в
долині ріки Бялої пробували Москалі
ставити опір. Наші війська перейшли
через долину ріки Дунайця аж до Заклі-
чина і заняли Бохню. В Карпатах на-
ходять ся Москалі ще в долині Ляторч.
Підчас одного випадку з Перемишля за-
брало наше військо кільканайцять маши-
нових карабінів і взяло велике число
Москалів до неволі.

АВСТРІЙЦІ УДАРЯЮТЬ НА КРИЛО.

ЛОНДОН, 17. грудня. — Часопись
„Таймс“ містить осьтакі телеграми з
Петрограду:

Австрійські рухи на крилах є ви-
копувані на великі розміри.

Кожен їх рух є дуже важний, бо
через те загрожена російська лінія. Се
є її причиною, чому Німці відважили ся
ослабити свою лінію між Ченстоховою
і Краковом і виставити Шлеск на не-
безпеку.

РОЗГРОМ МОСКАЛІВ У РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ.

БЕРЛІН, 17. грудня. — Головна
німецька управа подєла таку оповістку:
Із Східних і Західних Прусс нема
жадних відомостей. Російська офензива
(зачіпна війна) проти Шлеска і Познан-
щини цілком розбита.

В цілій російській Польщі змушено
Москалів по завязих приступах до від-
вороту і скрізь переслідуеть ся їх даль-
ше.

В битвах у лівійній російській
Польщі віднесли німецькі західно-прус-
ькі і герські полки велику перемогу.

ВАРШАВА (через Лондон), 17.
грудня. — Велика битва ведеть ся те-
пер коло Сухачева, 30 миль на захід від
Варшави, біля залізничного шляху, що
веде до Лодзі. Се осередок теперішньої
битви в російській Польщі. Німці, котрі
тут стоять під проводом генерал Менен-
зена, завдали Москалям великі страти.

БЕРЛІН (через Лондон), 17. груд-
ня. — Населення німецької столиці не-
звичайно одуповіло нині а приводе
великої австрійсько-німецької перемоги над
Москалями. Урядова оповістка, яку ви-
дано пополудни, оголошує, що росій-
ська офензива (зачіпна війна) злома-
на на цілій лінії та, що Москалів зму-
шено до утечі. Протягом пів години над-
звичайні додатки до газет буквально за-
сипали цілу двомісячну столицю.

В парламенті, де якраз відбували ся
парати, одержано вість з імперської па-
лати, що Німці й Австрійці осягнули те-
пер в російській Польщі найбільшу пе-
реду від початку війни над Москалями.

Перша відомість про розміри росій-
ського потрому прийшла сюди нині (че-
твер) пізнім вечером і передано її в
урядових кругах, але в ширших кругах

щого про се не знали, поки не оголо-
шено урядовою оповісткою.

Тепер уже звісно, що тисячі Моска-
лів забрано до неволі.

Берлінська газета „Локаль Андай-
гер“ пише: „Ніколи, відколи та стара
земля має свою історію, не було ще та-
кої великої і страшної битви. Рідко коли,
протягом цілих століть, бували події,
які мали би таке велике значінє. Би-
тва в російській Польщі буде названа
в історії перворядною битвою. Її можна
порівняти до битви під Салеміною і Лип-
ськом. Завдячувати се маємо Гінденбур-
гові і його армії, котра воює з небувал-
им завязем під славними німецькими
та австрійськими стягами.

Газета „Верлінер Тагеблят“ пише,
що теперішня перемога над Москалями в
російській Польщі має велике значінє з
уваги на те, що Росія напружила була
вої свої сили, аби одержати перемогу. Зве-
зено війська навіть з найдальших око-
лиць — із Сибіру та з Кавказу, але і
се ні нащо не придало ся.

Політично та німецько-австрійська
перемога буде мати велике значінє, зокре-
ма на відношенні до балканських держав.
Коли яка з балканських держав числи-
ла ще на поміч Росії, то тепер вже стра-
тила зовсім надію.

З тою останною перемогою в західній
російській Польщі кампанія на східній
терені війни є вже у великій часті рі-
шена.

ЛОНДОН, 18. грудня. — „Москалі
відступають здовж цілого фронту в Га-
личині і в російській Польщі“.

Таке урядове оповіщення видано вче-
ра вночі у Відні.

Потвердження сеї вісті з інших же-
рел нема, але вона є згідна з донесення-
ми з Петрограду, котрі намууть, що ро-
сійська армія, загрожена з двох сторін,
мусіла уступити ся і заняті нові стано-

вища, де вони будуть могли ліпше стрі-
нути напади австрійсько-німецької ар-
мії, якої фронт простягаєть ся з полуд-
ня від Карпат аж до Східних Прус на
півночі.

Коли австрійсько-німецька армія
пійде дальше на схід за уступаючою
російською армією, то прийде до нової
великої битви, яка порішить, чи Німці
здобудуть Варшаву, чи Москалі знова
загрожувати-муть наїздом до Німеччи-
ни.

Презюбка у сновенню падій, які Ан-
глія і Франція покладали на Росію, що
вона виконає наїзд на Німеччину, —
причинила ся до того, що вони зневі-
рили ся в силу Росії і видять, що да-
ти ся оманути. Але воєнні знавці потіпають
се, що може се уступленє російської
армії павіть ліпше для Росії, бо їй де-
ше воювати на власній території, де
легше може доставити поживу для вій-
ська та амуницію.

ТУРЕЧЧИНА В СПРАВІ УКРАЇНИ.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 15. грудня.
— Міністер внутрішніх справ Талаат
Бей прийняв на авдєнції представника
„Союзу для визволю України“ Меленев-
ського. Міністер заявив, що загально
панує думка, що Україну треба висво-
бодити зпід російського ярма. По пора-
женню Росії Туреччина долажить стара-
ня, щоб утворити самоотїну українську
державу.

АЛБАНІЯ ВИПОВІДАЄ ВІЙНУ СЕРБІЇ.

РИМ, 16. грудня. — Аلبанські
племени, що причисляють себе до ма-
гометанського віроісповідання, послужа-
ли звязну турецького султана в справі
святий війни і напали на сербську те-
риторію.

НАКЛАДОМ „СВОБОДИ“ ОРГАНУ УКР. НАР. СОЮЗА ВИЙШЛА З ДРУКУ

ПЕРША ЛІСТА СТРАТ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ.

ЗЛАДЖЕНА НА ПІДСТАВІ УРЯДОВИХ ЛІСТ. ВИДАНИХ АВСТРО-УГОР-
СЬКИМ МІНІСТЕРСТВОМ ВІЙНИ.

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

Чистий дохід призначений на фонд для сиріт і вдів по погибших
у війні Українцях.

Се є перша ліста убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у
великій європейській війні. Се ліста обіймає понад 3.000 імен, а крім того
подає докладно розміщенє всіх галицьких і буковинських полків, у яких слу-
жать наші родимці.

Можна її дістати лише в „Свободі“ за ціну 15 цнт. wraz з почтовою пере-
сылкою. Слідуюча ліста вийде з кінцем сего місяця. Хто хоче довідати ся про
причини теперішньої війни, про її початки і дотеперішній перебіг та стан, не-
хай купить собі великий ілюстрований календар Українського Народного Со-
юзу, який можна набути в друкарні „Свободи“ за ціну 60 центів.

Рівночасно звертаємо увагу Вп. Читачів на те, щоби при замовлюванню ви-
даних нами ліст, не звертались до нас по різні книжки про війну, які оголо-
шують інші компанії у нашій часописі, а з якими ми не маємо ніякого діла.
За тими книжками, які оголошують інші фірми у нашій часописі, треба звер-
тати ся на адресу тих фірм, а не на адресу „Свободи“.

У нас можна дістати лиш ті річі, які оголошуємо під нашою адресою.

„SVOBODA“, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

